

MK UN NVO SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOMES SĒDE

Kristīne Zonberga

Latvijas Pilsoniskās alianses direktore

31.08.2022.

PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS LOMA

- **pakalpojumu sniedzējs** (sociālie un veselības aprūpes pakalpojumi, interešu izglītība, kultūras pasākumi u.c.)
- **aizstāvja un pārstāvja funkcijas veicējs** (interesu lobēšana, tai skaitā vietējo iedzīvotāju interešu un tiesību, vides u.c.)
- **sargsuns** (uzrauga, kā pašvaldība, valdība, Saeima ievēro likumus vai ievieš praksē sabiedrības interesēs)
- **aktīva pilsoniskuma veicinātājs** (pilsoniskās līdzdalības motivēšana vietējā līmenī, iesaistīšanās vietējā, reģionālajā un valsts pārvaldībā, vieno, mobilizē kopīgiem mērķiem vai saved kopā atšķirīgus viedokļus)
- **sabiedrības izglītotājs** (izplata informāciju, izglīto dažādos jautājumos un jomās u.c.)
- **atbalsts krīzēs** (noturībspēja, brīvprātīgais darbs, mobilizācija, koordinēšana utml)

KOPĀ PAR VĒRTĪBĀM

PAKALPOJUMI KOPIENĀM

ATBALSTS KRĪZĒS

VIDES UZLABOŠANA

Brīvprātīgie:

- nopirkt produktus, higiēnas preces un bezreceptu medikamentus
- izvest pastaigā suni
- nogādāt un saņemt pasta sūtījumus
- vai gluži vienkārši pazvanīt un parunāties

Lai saņemtu palīdzību, zvaniet:

25661991

(visā Latvijā jebkurā diennakts stundā latviešu, krievu vai angļu valodā)

Vai aizpildiet anketu:
paliec-majas.lv

#paliec mājās

brīvprātīgo palīdzības kustība

Biedrības un nodibinājumi: Aktivitāte ministriju un Saeimas līdzdalības mehānismos

450

biedrības un nodibinājumi ir piedalījušies nozaru ministriju darba grupās, padomēs, komitejās 2018.-2021.g.

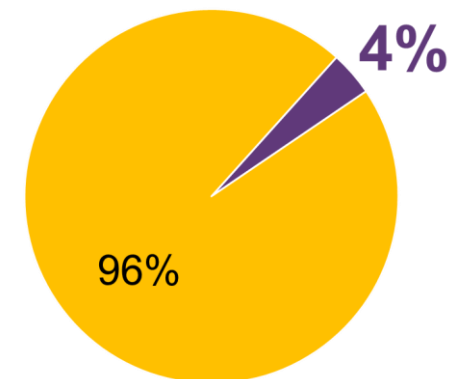
468

biedrības un nodibinājumi ir piedalījušies Saeimas komisiju sēdēs 2018.-2021.g.

720

(unikālās) biedrības un nodibinājumi ir piedalījušies ministriju un/vai Saeimas līdzdalības mehānismos

= 4% no visām BN

Kopīgais:

- atbildība pret līdzcilvēkiem, vidi un notiekošo;
- vēlme palīdzēt citiem;
- vēlme sadarboties

Bet tas prasa:

- patiesu uzticēšanos;
- savstarpēju **izpratni** par pilsoniskās sabiedrības lomu un pienesumu demokrātijai un labklājībai
- vēlmi veidot divvirziena, cieņpilnu **komunikāciju**
- vēlmi veidot **partnerību**, nevis formālu iesaisti;
- radīt labvēlīgu vidi aktivitātēm;
- pamanīt un iespējot.

Biedrības un nodibinājumi: Aktivitāte ministriju un Saeimas līdzdalības mehānismos

Līdzdalības mehānismu vērtējums:

- **Efektīvākie mehānismi**
- tikšanās ar lēmumu pieņēmējiem (58%)
- ministriju darba grupas (49%)
- **Neefektīvākie mehānismi**
- petīcijas (9%)
- NTSP (12%)
- piketi, mītiņi (12%)

Secinājumi:

- Organizāciju līdzdalība ir zema;
- interešu pārstāvības disbalanss.

**AKTĪVĀKĀS ORGANIZĀCIJAS
SAEIMAS UN MINISTRIJU
LĪDZDALĪBAS MEHĀNISMOS**

Biedrības un nodibinājumi: Skaitis un aktivitāte darbībā

18 712

BN skaits, kas 2020.g. ir iesniegušas GP (par 2019.g.)

12 189

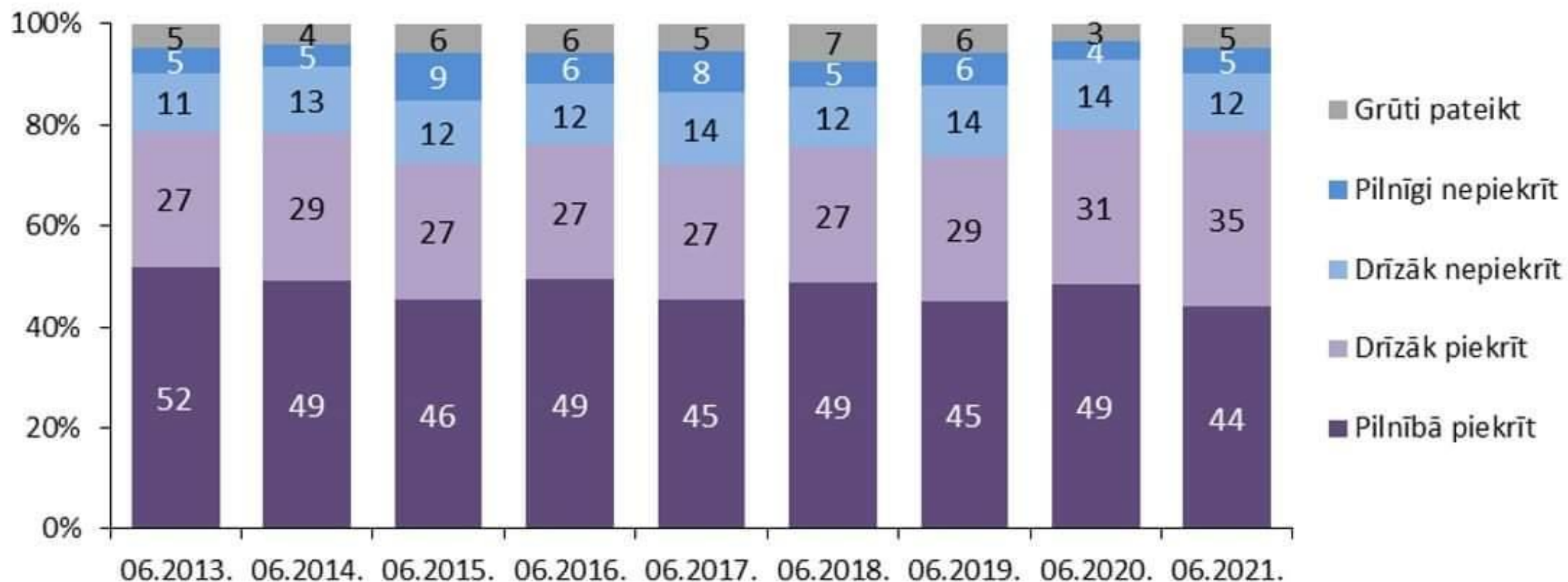
GP ieņēmumi >0 (aktīvās, kas kaut ko dara)

~1 tk

BN, kas darbojas iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības un pilsoniskās sabiedrības attīstības jomās

Iedzīvotāju pārliecība par iespējam ietekmēt varu Latvijā

Iedzīvotāju attieksme pret apgalvojumu "Tādiem cilvēkiem kā Jūs nav nekādas ietekmes uz to, ko un kā dara Latvijas Saeima un valdība!"

Bāze: visi respondenti, n= ~1000 katrā no aptaujām

SKDS dati

RISINĀJUMI (I)

I SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA/ KVALITATĪVS PILSONISKAIS DIALOGS

Pilsoniskais dialogs: Saeima ir apstiprinājusi pilsoniskā dialoga nozīmīgumu, iekļaujot to Saeimas NAP2027. Tādējādi pilsoniskajam dialogam ir noteikta līdzvērtīga pieeja kā sociālajam dialogam. Taču šī politiskā apņemšanās nav ieviesta praksē un tiesiskajā regulējumā.

- 1) nostiprināt pilsonisko dialogu MK kārtības rullī;
- 2) stiprināt institucionalizēto sabiedrības līdzdalības mehānismu jeb Memoranda padomes darbību (ieviest praksē jau 2018. gadā apstiprināto reformu).

Jēgpilna sabiedrības līdzdalība: uzlabot dialogu starp lēmumu pieņēmējiem un pilsonisko sabiedrību, novēršot to, ka sabiedrības līdzdalība tiek īstenota izteikti formāli un konsultatīvās padomes tiek izmantotas, lai ministrijas leģitimizētu sev vēlamos rezultātus.

RISINĀJUMI (II)

II ATBILDĪBA PAR PILSONISKO SABIEDRĪBU

Latvijā vairs nav atbildīgās institūcijas par pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas un attīstības politiku, un valstī nepastāv institūcija, kas pārraudzītu šo starpsektoru politiku.

Tāpēc aicinām:

- 1) Valdības Deklarācijā iekļaut politisko apņemšanos risināt problēmu;
- 2) noteikt no valsts pārvaldes institūcijām sadarbības un galveno atbalsta partneri (politiskā un ierēdniecības līmenī) pilsoniskajai sabiedrībai, kas būs atbildīgs par tā darbību un attīstību.

RISINĀJUMI (III)

III ILGTSPĒJĪGS FINANSĒJUMS

Līdzdalība un atklātība:

- 1) nodrošināt sabiedrības līdzdalību un atklātību par publisko finansējumu;
- 2) ieviest procedūru, kurā nozaru ministrijām ir pienākums konsultēties ar nozaru organizācijām par valsts un ārvalstu budžeta prioritātēm;
- 3) izstrādāt centralizētu mehānismu, kurā nevalstiskajām organizācijām ir iespējas sniegt priekšlikumus budžeta veidošanas procesā, tai skaitā nevalstiskā sektora horizontālos un pārnozariskos jautājumos.

Seko mums:

www.nvo.lv

[@alianse](https://twitter.com/alianse)

[/CivicAllianceLatvia](https://www.facebook.com/CivicAllianceLatvia)

[civicalliance_latvia](https://www.instagram.com/civicalliance_latvia)

nvo.lv/app

Sazinies ar mums:

kristine@nvo.lv vai alianse@nvo.lv

+371 24245580